

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2016–2017

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2017

I korta drag

Ökat produktionsvärde i jordbruket

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde förväntas öka med 5 % år 2017 jämfört med år 2016. Värdet av vegetabilieproduktionen förväntas öka med 3 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas öka med 9 %.

Den totala spannmålsskörden 2017 uppskattas preliminärt till 5,9 miljoner ton, vilket är en ökning med 9 % jämfört med 2016. Samtidigt bedöms priserna på spannmål bli drygt 3 % lägre under skördeåret 2017/2018 jämfört med skördeåret 2016/2017. Totalt gör detta att värdet av spannmålsproduktionen förväntas öka med knappt 6 % jämfört med skördeåret 2016/2017.

Värdet av industrigrödor förväntas öka med 16 %. I denna grupp står oljeväxter för det största produktionsvärdet. Skörden av raps, rybs och oljelin uppskattas öka med 37 % medan priserna förväntas sjunka med närmare 7 % under skördeåret 2017/2018. Sammantaget beräknas värdet av oljeväxtproduktionen öka med 28 % jämfört med föregående år.

Stigande mjölkpris höjer produktionsvärdet

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas öka med drygt 21 %, vilket förklaras av att avräkningspriset förväntas stiga med omkring 25 % och att invägningen förväntas minska med drygt 2 % under 2017 jämfört med 2016. Värdet av mjölkproduktionen har därmed återhämtat sig och ligger nästan i nivå med år 2014.

Avräkningspriset för nötkreatur förväntas ligga på samma nivå 2017 som 2016 medan slakten ökar något. Totalt gör detta att produktionsvärdet för nötkreatur bedöms öka med 1 %. Värdet av grisproduktionen förväntas öka med knappt 3 % under 2017. Avräkningspriset förväntas sjunka med nästan 2 % samtidigt som slakten uppskattas öka med drygt 4 %.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4064C Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 5 december 2017.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Helen Stoye, SCB.

Prognos för inkomstutvecklingen 2016–2017

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas, som tidigare nämnts, öka med 5 % år 2017 jämfört med 2016. Samtidigt förväntas även kostnaderna öka under 2017. Kostnaderna för insatsvaror och tjänster uppskattas öka med 2 % och det är främst energi- och foderkostnader som bidrar till ökningen. Energikostnaderna förväntas öka med 7 % medan foderkostnaderna uppskattas öka med knappt 4 %.

Kostnaderna för insatsvaror och tjänster ökar dock inte i samma utsträckning som produktionsvärdet. Förädlingsvärdet brutto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsvaror och tjänster, förväntas därför öka med 14 %.

Under 2017 förväntas posten kapitalförslitning öka och samtidigt förväntas de övriga produktionssubventionerna minska något. Effekten av dessa förändringar är dock liten. Faktorinkomsten, som ska täcka kostnader för löner, arrenden, räntor, eget arbete och eget kapital, förväntas öka med 13 %.

Lönekostnaderna beräknas öka med 2 % medan räntekostnader sjunker marginellt. Sammantaget leder detta till att företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och eget kapital ökar med 25 %. Återhämtningen i avräkningspriset för mjölk är den största enskilda förklaringen till ökningen i företagsinkomsten.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning av inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2016 samt förändringar till år 2017 i volym, pris och värde uttryckt som index.

Värdet av indikator A ökar

I mitten av december planerar Eurostat att redovisa medlemsstaternas prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2016 och 2017. Indikator A, som beskriver förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Faktorinkomsten beräknas som produktionsvärdet (inklusive subventioner) minus kostnader för insatsvaror och tjänster och kapitalförslitning. Med antaganden om en nedgång av den totala arbetsinsatsen (-2,1 %) och att prisökningens del i värdeförändringen av bruttonationalprodukten är 2,2 %, kommer indikator A för Sverige att öka med drygt 12 % jämfört med föregående år. Denna prognos är dock mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2016 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2016–2017, index 2016=100	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Fakta om statistiken	5
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Annan statistik	6
Elektronisk publicering	6
In English	7
<hr/>	
Summary	7
List of tables	7
List of terms	7

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2016 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2016–2017, index 2016=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2016 in million SEK and a first estimate for 2017, index 2016=100

Kod	EAA	Värde 2016	Prognos för utvecklingen 2017		
			Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	6 675	109,5	96,6	105,8
02	Industrigrödor	1 805	120,1	96,7	116,1
03	Foderväxter	8 951	97,9	107,4	105,2
04	Köks- och plantskoleväxter	4 410	97,8	95,6	93,5
05	Potatis	1 959	99,5	99,1	98,6
06	Frukt och bär	770	79,5	119,6	95,1
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	106	99,9	110,0	109,9
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	24 677	102,2	101,0	103,2
11	Djur	14 066	102,9	99,9	102,8
12	Animaliska produkter	11 287	97,4	119,3	116,1
13	Animalieproduktion (11+12)	25 354	100,4	108,3	108,7
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	50 030	101,3	104,7	106,0
15	Produktion av jordbrukstjänster	3 624	89,8	102,9	92,4
16	Jordbrukets produktion (14+15)	53 654	100,5	104,6	105,1
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 768	106,4	102,9	109,5
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	56 423	100,8	104,5	105,3
19	Total insatsförbrukning	40 879	98,9	103,1	102,0
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	15 543	105,9	107,8	114,2
21	Kapitalförslitning	10 082	99,7	102,0	101,7
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	5 461	117,4	116,9	137,2
23	Löner och kollektiva avgifter	3 374	.	.	102,0
25	Övriga produktionssubventioner	8 957	.	.	97,6
26	Faktorinkomst (22+25)	14 419	.	.	112,6
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	11 045	.	.	115,8
28	Arrende- och hyreskostnader	2 898	.	.	101,0
29	Räntekostnader	1 837	.	.	99,2
30	Ränteutgifter	474	.	.	99,2
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	6 785	.	.	125,5
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	58,3	.	.	97,9
	Prisförändring BNP	.	.	102,2	.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den så kallade sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling inklusive trädgårdsodling, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare delas direktersättningar upp i produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser tas fram på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktionsvärde (18)*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*
- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*
- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*
- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*
- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre så kallade inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Real företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, arrendekostnader, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från drygt 9 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras i [Eurostats statistikdatabas](#) under Agriculture, forestry and fisheries.

Definitiv statistik för 2016 publicerades 2017-10-05 i JO 45 SM 1702. Slutlig statistik för 2017 publiceras i oktober 2018.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Kvalitetsdeklaration](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan – I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

Rising milk price increases the value of agricultural output in 2017

The output of the agricultural industry is expected to increase by almost 5 % in 2017 compared with 2016. The value of crop output is expected to increase by 3 % and animal output is expected to increase by 9 %.

Total harvest of cereals is expected to be about 5.9 million metric tonnes in 2017, an increase by 9 % compared with 2016. Output prices of cereals are expected to decrease about 3 % during the crop year 2017/2018 compared with 2016/2017. In total, the value of cereal production is expected to increase by almost 6 % compared with the previous harvest year.

Total harvest of rape, turnip rape and oil flax is expected to increase by 37 % compared with 2016. Prices are expected to decrease by almost 7 % but, in total, the production value of oilseeds is estimated to increase by 28 %.

The output price for cattle is expected remain almost unchanged during 2017 while the slaughter is estimated to increase compared with 2016. In total, the production value of cattle is expected to increase by 1 %. The production value of pigs is expected to increase by almost 3 %. The output prices are expected to decrease by 2 % and at the same time the slaughter is estimated to increase by just over 4 %.

The value of milk production is expected to increase by 21 % during 2017. The average output price of milk is expected to increase by 25 % and the production of milk is estimated to decrease by just over 2 %. This means that the production value of milk has recovered and is almost at the same level as for 2014.

As mentioned above, the output of the agricultural industry at basic prices is expected to increase by 5 % in 2017. At the same time, the value of total intermediate consumption is expected to increase by almost 2 %. The effect of this is that the Gross value added is estimated to increase by 14 %.

Factor income is calculated as the sum of the production value and subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. Factor income is expected to increase by almost 13 % in 2017. In the end, the Net entrepreneurial income is expected to increase by just over 25 %.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2016 in million SEK and a first estimate for 2017, index 2016=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants

BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjök	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljeväxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price

Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other